

Datum: 22. 1. 2025

**TRGOVINSKA
ZBORNICA SLOVENIJE®**
Slovenian Chamber of Commerce

Dunajska cesta 167, SI-1000 Ljubljana
t: +386 1 58 98 212, +386 1 58 98 213
e: info@tzslo.si, www.tzslo.si

Matična številka: 2246473000
ID številka za DDV: SI67994598
Številka TRR: SI56 0400 0027 8921 404

Člani Upravnega odbora Trgovinske zbornice Slovenije so na svoji včerajšnji seji z ministrom za delo Lukom Mescem razpravljali o aktualnih zakonodajnih vsebinah na trgu dela, ki vedno znova bremenijo gospodarstvo

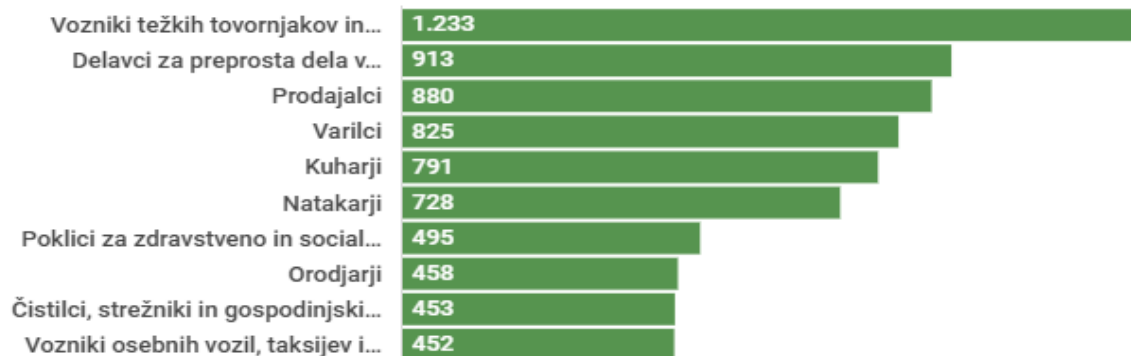
V razmerah stagnacije prihodkov, ki traja že od leta 2023, trgovinska panoga od vlade pričakuje hitre in odločne ukrepe, ki bodo razbremenili gospodarstvo, olajšali iskanje usposobljenih kadrov in njihovo zaposlovanje. Po podatkih Zavoda za zaposlovanje so prodajalci med kadri, za katere delodajalci (trgovci) težko najdejo ustrezne kandidate. To dodatno otežuje že tako zahtevne razmere v trgovini ter trgovcem povzroča vedno večje težave, zaradi česar je Trgovinska zbornica Slovenija (TZS) ministra za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Luko Mesca pozvala, naj ministrstvo in vlada čimprej zagotovita, da bodo lahko tudi vsi zainteresirani upokoјenci delali v večjem obsegu kot doslej, pohitrita pa naj tudi postopke zaposlovanja tujcev in omogočita sezonsko delo v trgovini. Le tako bo gospodarstvo lahko zapolnilo perečo kadrovsko vrzel ter izkoristilo veččine izkušanih prodajalcev. Z aktivnim vključevanjem upokoјencev, ki želijo delati, bo država pridobila tudi dodatne prilive v proračun in blagajne.

Člani Upravnega odbora Trgovinske zbornice Slovenije (TZS) so na včerajšnji razširjeni seji, na kateri je bil gost minister za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti **Luka Mesec**, izpostavili, da je predlog ministra za zvišanje možnosti dela upokoјencev s sedanjih 60 na 85 ur mesečno premajhno, čeprav je to korak v pravo smer, ki pa nikakor ni zadosten, saj je potrebno zagotoviti tudi sorazmerno večje število ur, ki jih upokoјenci lahko opravijo pri posameznem delodajalcu glede na njegovo velikost. Čeprav se primanjkljaj določenih iskanih kadrov po raziskavi poklicnega barometra Zavoda RS za zaposlovanje v zadnjem času (statistično) zmanjšuje, trgovinska in druge z njo povezane panoge močno občutijo pomanjkanje določenih profilov, poleg prodajalcev denimo tudi mesarjev in pekov, in to kljub temu, da so se najnižje osnovne plače (NOP) po kolektivni pogodbi za trgovino (npr. za prodajalca IV. tarifni razred) v zadnjih dveh letih povišale za več kot 53 %.

Stanje v panogi je akutno in zahteva takojšnje ukrepanje. Poleg zagotovitve ukrepov za delo upokoјencev TZS od vlade pričakuje, da bo v najkrajšem možnem času udejanila pohitritev postopkov, povezanih z Zakonom o tujcih in Zakonom o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev. Člani so opozorili, da je interventni zakon na tem področju s koncem leta prenehal veljati, zato pričakujejo njegovo ustrezno podaljšanje, saj so ga upravne enote začele izvajati z večmesečnim zamikom, zaradi česar podjetja niso mogla zaposlovati kadrov, s tem pa jim je nastala dodatna škoda. TZS od ministra in vlade tudi pričakuje, da bosta po vzoru kmetijstva, gostinstva in turizma tudi trgovini omogočila sezonsko zaposlovanje, kar nenazadnje dopušča tudi evropska direktiva.

Trgovina je namreč na več območjih tesno povezana s turizmom, zaradi česar se potrebe po zaposlovanju na vrhuncu sezone podvojijo, potrojijo ali celo četverijo.

10 poklicev, za katere so delodajalci najtežje našli ustrezne kandidate

Vir: Zavod RS za zaposlovanje, december 2024

Trgovinska panoga je sicer vse od leta 2023 naprej v obdobju stagnacije prihodkov. V letu 2023 je rast neto čistega dobička trgovine (4,3 %) v primerjavi s povprečjem gospodarstva (10 %) za več kot polovico nižja. Zadnji podatki o poslovanju trgovcev v decembru 2024 kažejo, da je bilo to obdobje po prihodkih enako kot v decembru 2023, kar ne prinaša nobenega optimizma, poudarja **predsednica TZS mag. Mariča Lah**. »Leto 2025 nas izjemno skrbi. Ne le zaradi neugodnih gospodarskih napovedi za naše pomembne gospodarske partnerice Nemčijo, Avstrijo in Italijo, ampak tudi zaradi vedno novih stroškovnih in administrativnih obremenitev, ki jih gospodarstvu nalaga vlada. Na drugi strani pa obstaja čedalje večja bojazen po selitvi podjetij v stroškovno (davčno) ugodnejša poslovna okolja, kar se bo dolgoročno zagotovo odrazilo tudi na proračunu.«

Z julijem letošnjega leta bo gospodarstvo dodatno obremenjeno s prispevkom za dolgotrajno oskrbo, ki znaša 1 %, ta prispevek pa bo prikrajšal tudi delavce, kmete in upokojene za odstotek njihovih dohodkov. »Jasno postaja, da vlada dejansko nima realnega vpogleda v stanje v gospodarstvu. Vlada ukrepe utemeljuje s podatki o poslovanju podjetij, pri tem pa izhaja iz podatkov za leto 2023, medtem ko podatki poslovanja za leto 2024, ki šele prihajajo, kažejo bistveno slabše poslovanje. Težko si je predstavljati, da bi vlada, ki se zaveda svoje odgovornosti in pomena dobro delujočega gospodarstva, na podlagi poslovnih rezultatov, ki bodo znani v prihodnjih mesecih, delavcem in podjetjem nalagala vedno nove in vedno večje obremenitve,« poudarja **mag. Mariča Lah**.

Upravni odbor TZS je v razpravi ministra Mesca opozoril, da je potrebno biti pri interpretaciji višine plač v Sloveniji pozoren na celotne stroške dela, ki bremenijo delodajalce. Ti so v trgovini v Sloveniji precej višji kot v primerljivih in neposredno konkurenčnih državah, na primer v Italiji, Hrvaški in Madžarski, kjer zaposleni za primerljivo bruto plačo na račun prejmejo bistveno višji neto znesek. Zgovoren je primer Hrvaške, ki je v zadnjem obdobju sprejela serijo ukrepov za razbremenitev stroškov dela, v nasprotju s Slovenijo, ki v zadnjih dveh letih sprejema pravzaprav le ukrepe, ki strošek dela vedno znova povečujejo, pri čemer se vlada še ne namerava ustaviti in napoveduje nove obremenitve za slovensko gospodarstvo, vključno s predvideno pokojninsko reformo.

Upravni odbor TZS je izpostavil tudi odhodkovni vidik javnih financ, ki kaže na nenehno višanje števila javnih uslužbencev v zadnjih letih, pri čemer se kakovost javnih storitev

temu primerno ne izboljšuje. Kot primer so velike težave podjetij pri pridobivanju različnih dovoljenj, ne samo delovnih, na katera podjetja čakajo nerazumno dolgo.

Kar zadeva minimalno plačo je Upravni odbor TZS ministru predlagal, naj se višina te za naslednje koledarsko leto namesto januarja določi že jeseni preteklega leta za naslednje koledarsko leto, saj bi to podjetjem bistveno olajšalo načrtovanje njihovih aktivnosti, predvsem investicijskih načrtov, razporejanja sredstev za poslovanje in razvoj, s čimer se je minister strinjal.

Minister Mesec je sicer na seji predstavil obrise predlagane reforme pokojninskega in invalidskega zavarovanja, s katero bo potrebno zagotoviti vzdržnost sistema in ustrezno usklajevanje višine pokojnin, pri čemer pa so člani upravnega odbora ministra opozorili, da ne sme priti dodatnih obremenitev gospodarstva.

TRGOVINSKA ZBORNICA SLOVENIJE